

R.

- Raphael a S. Joseph**, O. Carm., prof. coll. Gandav., scripsit *Institutiones fundamentales theologiae moralis* (Alosti 1884), in quibus profunde tractat de actibus humanis et conscientia, dein: *de legibus universim*.
- Rassler**, Christoph., Germanus, S. J. (n. 1654, † circa 1730). Praecipuum ejus opus de theol. morali est „*Norma recti*“, in quo defendit aequi-probabilismum eodem sensu et vix non iisdem verbis, quibus eum proposuit S. Alphonsus, ut sc. liceat sequi sententiam libertati faventem etiam minus tutam, non tamen quando *notabiliter minorem* probabilitatem habere videatur.
- S. Raymundus a Pennafort** (1175—1275), quem insignem sacramenti poenitentiae ministrum Ecclesia appellat, jussu Gregorii IX. libros decretalium rededit.
- Rebellus**, Ferd., Lusitanus, S. J. (1547—1608), perperam pro probabilismi adversario habetur; scripsit *de justitia et jure*.
- Reders**, Norb., Germanus, O. S. Fr. (1748—1792), scripsit *doctrinam catholicam de decem praeceptis decalogi et septem N. T. sacramentis*.
- Reding**, Aug., Helvetus, O. S. B. (1625—1692), summa scientiae opinione floruit; scripsit *theologiam scholasticam universam* (tom. 13 in fol.), praeter alia diversi generis opuscula.
- ** **Reginaldus**, V., Gallus, S. J. (1543—1623). Palmare ejus opus, a S. Francisco Salesio magnopere commendatum, est „*Praxis fori Poenitentialis*“; accedunt alia opuscula: *compendiaria praxis difficiliorum casuum*; *de prudentia confessarii et ceteris requisitis*; *tractatus de officio poenitentis*.
- ** **Reiffenstuel**, Anacl., Germanus, O. S. Fr. (1641—1703), scripsit *theologiam moralem*; forte celebrior etiam evasit ex *juris canonici* elucidatione. Ceterum ejus theologia moralis tanti habebatur, ut paucis annis quindecies et universim plus quam tricies ederetur.
- ** **Reuter**, Joan., Germanus, S. J. (1690—1762). Treviris magna cum laude docuit; ejus „*theologia moralis*“ (4 vol. in 8°) pluribus in locis recusa soliditate doctrinae et perspicuitate excellit; magis etiam in suo genere excellit practica instructio in excipiendis confessionibus, cui est titulus *Neoconfessarius*, nostra aetate tum Parisiis, tum Ratisbonae iterum editus.
- ** **Rodriguez**, Emmanuel, Lusitanus, O. S. Fr. († 1613), celeberrimus propter scientiam juris canonici et theologiae moralis, apud posteros notissimus mansit ex opere „*quaestiones regulares et canonicae*“.
- Rohling**, Aug., Germanus, Professor Pragensis, scripsit, quum in America theologiam moralem doceret, *medullam theologiae moralis*, S. Ludovici 1875.
- ** **Roncaglia**, Constant., Italus, O. Matris Dei (1677—1737), scripsit praeter alia *universam theologiam moralem* (2 tom. in fol.), quae brevi intervallo pluries recusa est, atque etiamnunc multum aestimatur.
- Rosmer**, Paul., Belga, S. J. (1605—1664). Notari meretur ejus libellus *de jure et justitia*, et tractatus *de sacramento et virtute poenitentiae*.

S.

- ** **Sa**, Emman., Lusitanus, S. J. (1530—1596), a S. Pio V. in magna aestimatione habitus. Ejus opusculum „*Aphorismi confessariorum*“ propter quasdam opiniones singulares a magistro S. Palatii correctum est, atque

- postea (anno 1603); prohibitae sunt editiones, quae non secundum Romanam correctionem essent excusae. Ceteroqui libellus ita correctus innumeras fere habuit editiones. Scriptor celebrior etiam est propter libros exegeticos in S. Scripturam.
- Sabetti**, Al., S. J., Compendium theologiae moralis a Gury et Ballerini compositum in novam et brevioram formam, praecipue pro America septentr., rededit, ita tamen, ut non alienam tantum, sed suam etiam sententiam ubique dicat. Neo-Ebor. 1884, ed. 5. 1890.
- ** **Sabinus**, Fr., Italus, O. Min. (1665—1742), scripsit opus, cui titulus „*lux moralis*“.
- † **Saettler**, Gasp., doctor Argentin. († 1779), probabiliorista moderatus, scripsit *theologiam moralem universam*, 5 vol. in 8°.
- ** **Salas**, Joann., Hispanus, S. J. (1553—1612), scripsit in I. II. S. Thomae *disputationes*, in quibus praeter alia tractat dona Spiritus Sancti, virtutes, habitus; dein in II. II. *de contractibus*.
- ** **Salmanticenses**, quo nomine noti sunt editores „*cursus theol. moralis*“, O. Carm.: opus illud, 6 tom. in folio, S. Alphonsus propter magnam eruditionem, quam prae se fert, multum aestimabat; dolendum tamen est, quod non semper accurate et fideliter sententiam eorum auctorum, qui laudantur, discere possis.
- ** **Salon**, Mich., Hispanus, O. S. A. (1538—1620), reliquit opus *de justitia* in II. II. S. Thomae.
- ** **Sanchez**, Thom., Hispanus, S. J. (1550—1610), quem S. Alphonsus virum sanctum appellat, celeberrimus imprimis ex opere suo „*disputationes de S. matris. sacramento*“, dein ex opere „*in decalogum*“ (lib. 7), et „*consilia moralia*“.
- Sanctius** (Sanchez), Joan., Hispanus († circa 1620), versatissimus in theologia morali, sed in opinionibus suis nimis benignus. Praecipuum opus sunt *selectae et practicae disputationes de administrat. sacrament.*
- Sargar**, Eliseus, Germanus, O. S. Fr. (circa 1730), collegit *casus conscientiae* per modum conferentiarum.
- Sasserath**, Rein., Germanus, O. Min. Conv. († circa 1780), scripsit *cursum theologiae moralis*.
- ** **Sayrus**, Gr., Anglus, O. S. Ben. († 1602). Quamquam annos natus nondum 32 morte ereptus est, complura et egregia scripta reliquit ad mores spectantia, inter quae praecipuum opus est *clavis regia casuum conscientiae*.
- Scaramelli**, J. B., Italus, S. J. (1688—1752), notus et commendandus tum propter *directorium mysticum*, quo ex probatissimis scriptoribus enucleate tractat de donis spiritualibus extraordinariis, tum propter *directorium asceticum*, quo ordinariam viam christianae perfectionis pertractat.
- ** **Scavini**, Petr., Italus, omnino secutus S. Alphonsum propria methodo quaestiones distribuens conscripsit *theologiam moralem*, brevi post ejus mortem 13° editam.
- Scheicher**, J., germanice scripsit theol. moral. generalem, 1885. — Cf. etiam **Binder**.
- ** **Schildere**, Ludov., Belga, S. J. (1606—1667). Reliquit *synopsin de sacramentis Ecclesiae*; *de principiis conscientiae formandae tractatus sex*.
- Schmalzgrueber**, Franc., Germanus, S. J. (1663—1735), floruit in academiis Oenipont., Diling., Ingolstad.; ejus libri canonici magno pretio habentur.

- Schmier, Franc., Germanus, O. S. B. († 1728), item celeberrimus canonista in univers. Salisburg.; ejus quoque opera juris canonici multum aestimantur.
- Schneider, Jos., Germanus, S. J. (1824—1884), quam pluribus scriptis sive asceticis, sive liturgicis notus. Ad nostram disciplinam aliquatenus spectat liber apud sacerdotes pervulgatus „*Manuale sacerdotum*“, in quo auctor etiam ea, quae ad administrationem sacramentorum, maxime poenitentiae, pertinent, pro usu practico breviter (ed. 12. 1890), exposuit. Praeterea paravit editionem novam eamque auctam Lucidi, de visitatione S. liminum, Romae 1883; editionem germanicam libri Maurel, *de indulgentiis*, cujus ed. 9. 1887 prodiit curâ Fr. Beringer S. J.
- Schuech, J., O. S. B., germanice scripsit *manuale theologiae pastoralis*, Innsbruck 1889, ed. 8., quod inter compendia theologiae pastoralis cum laude effertur.
- Schulte, Fr. X., v. Gerlach.
- Schulte, Friedr. von. Ejus opus „*Eherecht*“, quod germanice conscripsit ante suam apostasiam, inter sui generis opera recentiora laudari meretur.
- Schwane, Jos., doctor Monasteriensis, notior quidem ex erudito opere germanico „*Historia dogmatum*“, etiam scripsit germanice: 1) de contractibus, Münster 1872, ed. 2.; 2) theologiam moralem specialem, Friburgi 1878; 3) eandem generalem ibid. 1885.
- Scotus, Duns, O. S. Fr. (1266—1308), celeberrimum illud ingenium, qui in prolixis suis commentariis in magistrum sententiarum quaestiones theologicas acutissime pertractat, atque nomen *Doctoris subtilis* sibi comparavit.
- ** Sfondrati, Coel., Mediolan., O. S. B., Cardinalis (1644—1696), vir doctrina et virtute insignis. Quam plurimis laboribus distentus, tamen non pauca scripta reliquit, inter quae unum est ad disciplinam moralem spectans „*de lege in praesumptione fundata*“.
- * Silvester (Prieras), Italus, O. Pr. Praepos. general. († 1523), a quo habetur *Summa Silvestrina*.
- Simar, Theoph., germanice conscripsit brevem theologiam moralem (ed. 2., Friburgi 1877), pro suo fine, quo principia eorumque cohaerentia evolverentur, concinne et erudite compositam; suppleri tamen debet practica tractatione pro confessariis.
- † Sinnigh, J., Hibernus, doctor Lovan. († 1666), Jansenii tenax defensor, in doctrina morali rigidissimus, statuens thesim: „Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam.“
- Soell, Ant., Germanus, S. J. (1693—1741), plures tractatus, praecipue canonici juris, scripsit, qui in unum volumen collecti exstant, i. e. *tractatus singulares: de legibus, de praescriptionibus, tributis* etc.
- ** Soto, Dominic., Hispanus, O. Pr. (1494—1560), celeberrimus theologus in Conc. Trid., et professor in universitate Salmant., scripsit *in libros sententiarum et de justitia et jure*.
- Sotus, Petr., Hispanus, O. Pr. († 1563), scripsit *de institutione sacerdotum*.
- ** Sporer, Patrit., Germanus, O. S. Fr. († 1714), scripsit *theol. moralem*, quam divisit in *decalogalem* et *sacramentalem*; etsi aliquando benignior est in sententiis, generatim tamen solide et erudite scripsit.
- Stapf, Ambros., Germanus, *theologiam moralem* scripsit, quae 1855 Oeniponte septimo recusa est; at, teste Ern. Müller, ad praxim non sufficit.

- ** Stoz, Matth., Germanus, S. J. († 1678), scripsit „*tribunal poenitentiae*“, quod tamen quominus perficeret, morte praeventus est: quare Joannes Stoz, ejus frater, posteriorem partem supplevit.
- ** Struggl, Marc. M., professor Vindobon., O. servor. B. M. V. († 1760), scripsit *theologiam universam*, quae jure merito aestimatur.
- ** Suarez, Franc., Hispanus, S. J. (1548—1617), cujus laudibus aliquid addere velle detraxisse videtur. Quum fere de universa philosophia et theologia omnibusque quaestionibus cum vasta eruditione et acri ingenio non magis, quam cum modestia et pietate scripserit, supersedeo indicare illos tractatus, qui moralem theologiam spectant.
- ** Sylvius, Franc., canonic. et decanus Duacensis (1581—1649), insigni doctrina et virtute praeditus: ejus opera pluribus in locis edita maxima ex parte constant *commentariis S. Thom.*, insuper ad moralem theol. spectant *resolutiones variae*.

T.

- Taberna, J. B., Belga, S. J. (1622—1686). Ejus synopsis theologiae practicae, post mortem edita, miram subiit sortem. A S. Alphonso ejus doctrina rigidior habetur; nihilominus brevi, postquam opus lucem aspexit, aliquibus visa est benignior, ita ut a nota laxitatis defendi deberet.
- Tabiena, Joan., Italus, O. Pr. (circa 1525), conscripsit *Summam Tabienam* seu *Summam summarum*.
- Tamburini, Thom., Italus, S. J. (1591—1675), distingui debet ab Ascan. Tamburini, Ord. Vallisumbros. Gener., qui *de jure abbatum* scripsit et *de jure abbatissarum*, auctor, ut ait S. Alph., nimis benignus, sed hac nota illum propterea afficit, quia aliorum auctoritati ille auctor nimium defert atque ex externa auctoritate facilius opiniones *probabiles* dicit: nam quando ex rationibus internis ipse suam opinionem profert, ejus sententiae et doctrinae a S. Alph. magnopere aestimantur; idque quilibet merito fieri viderit, qui ejus opera penitus inspexit. Scripsit: *in decalogum; de sacramentis; de praec. Eccles.; methodum expeditae confessionis; methodum expeditae Communionis, de SS. Missae sacrificio*: quae tamen in quibusdam editionibus in unam collecta invenies sub titulo: „*theologia moralis*“.
- ** Tanner, Ad., Germanus, S. J. (1572—1632), a pluribus Germaniae universitatibus avide expetitus, theologiam docuit Ingolstadii, Monachii, Vindobonae, Praegae. Scripta praecipua: *disputationes theol. in Summam S. Thomae; universa theol. scholastica specul. et practica*.
- Tapphorn, A., germanice scripsit *Anleitung zur Verwaltung des hl. Buss-sacramentes*, 3. ed. 1886, Dülmen.
- ** Terillus, Ant., Anglus, S. J. (1623—1676), scripsit: *Fundamentum totius theologiae mor. seu de conscientia probabili*; de eodem argumento tractat opus posthumum: *regula morum*.
- Thesaurus, Car., Italus, S. J. (1587—1655). Opus „*de poenis ecclesiasticis*“, ab ipso secundo editum, postea (1760) Giralaldi, O. Cler. reg., auxit atque denuo edidit. Recentissima editio prodiit Romae 1831.
- S. Thomas Aquinas, Doctor Ecclesiae (1225—1274), princeps theologiae scholasticae, cujus laus nostra commendatione plane superior est. Ejus Summae theologiae pars II mirifice explanat ea, quae ad diversas virtutes, vitia, peccata attinent.

- * **Toletus**, Franc., Hispanus, S. J., Cardin. (1532—1596). Ejus „*instructio sacerdotum*“ a. S. Franc. Salesio sacerdotibus multum commendabatur; *commentaria ejus in Summam S. Thomae* nostra aetate ex autographo edita sunt vol. 4, Romae 1869 et 1870.
- Trovamala**, J. B., Italus, O. Pr. (saec. 15.), scripsit *Summam*, quae vocatur „*Rosella*“.
- ** **Trullenchus**, Joan. Alg., Hispanus († 1633), reliquit plura opera moralia: *in decalogi et Ecclesiae praec.*; *praxim sacramentorum*; *de jure parochi*.
- Turrianus**, Aloys., Hispanus, S. J. (1562—1635), complura opera edidit, praesertim moralem theologiam spectantia, sc.: *de fide, spe, caritate, prudentia; de justitia; selectas disputationes in theologiam scholasticam, positivam et moralem; summam theologiae moralis*.

U.

Ugolinus, Barth., Italus, Ord. Erem. S. Aug. (saec. 16.), scripsit *de censuris, et irregularitatibus*.

V.

- ** **Valentia**, Greg. a, S. J., Hispanus (1557—1603), docuit Romae, Dilingae et Ingolstadii, notus ex disputationibus in „*Congr. de auxiliis*“. Praeter complura opuscula apologetica edidit *commentarios theologicos*, in quibus (in tom. 2 et 3) vir pius tractat praeclare de virtutibus atque materiam summae S. Thomae II.
- Van-Egeren**, J. W. S., Canonic. Ultraj., edidit in compluribus fasciculis *Notationes de selectis quibusdam materiis practicis*. Ultrajecti 1870—1880.
- Van-Espen**, Belga (1646—1728), Jansenista, in scriptis suis auctoritatem ecclesiasticam, maxime Rom. Pontificis, deprimit: opus ejus praecipuum est jus ecclesiasticum universum.
- Van Gestel**, Adr., S. J., scripsit *De justitia et lege civili*, Groningae 1889, ubi vim legum irritantium egregie pertractat.
- Vareno**, de, O. Capuc., scripsit *compendium theologiae moralis ex libris Scavini, Gury, Charmes concinnatum*, pluries editum Augustae Taur.
- ** **Vasquez**, Gabr., Hispanus, S. J. (1551—1604), docuit Romae et Compluti theologiam, vir tum doctrina, tum religiosa virtute conspicuus. (Benedictus XIV. Vasquezium et Suarezium duo luminaria theologiae vocavit.) Scripsit *commentarios in Summam S. Thomae*, scilicet in I.; in I. II.; in III.; dein (in II. II.) *opuscula moralia de eleemosyna, de scandalo, de restitutione* etc.
- ** **Velasco**, Achat., Hispanus, O. Pr., Episc. Oriolensis († 1655), collegit casus conscientiae.
- Vering**, Fr. H., doctus editor libellorum periodicorum „*Archiv für kath. Kirchenrecht*“; notus ex opere „*Lehrbuch des katholischen und protestantischen Kirchenrechts*“, ed. 1. 1876, ed. 2. 1882. Friburgi.
- Vibaldus**, M. Alph., Italus, Congr. S. Salvat. (1544—1605), edidit *candelabrum aureum* (de sacram. et de poenis ecclesiast.).
- ** **Victoria**, Franc. de, Hispanus, O. Pr. († 1549), celeberrimus praeceptor celeberrimorum discipulorum, inter quos numerantur: Dominic. Soto, Barth. Medina, Melch. Canus.
- Villada**, Paul., Hispanus, S. J., scripsit *casus conscientiae his praesertim temporibus accommod.* 3 tom. (Bruxellis, Vromant, 1884—1887), in quibus praecipue liberalismus ejusque consectaria practice pertractantur.

- ** **Villalobos**, Hispanus, O. S. Fr. († circa 1630). Postquam per 30 annos docuit, edidit *Summa de la teologia moral y canonica* et *Manual de confesores*.
- ** **Viva**, Domin., Italus, S. J. (1638 — circa 1710). Opus maxime divulgatum est *trutina theologica* seu explicatio thesium damnatarum; praeterea reliquit: *cursum theologico-moralem*; *opuscula theologico-moralia*.
- Vogler**, Jos., Germanus, S. J. (1661—1708). Missis opusculis, quae scripsit, imprimis commendandus est liber, cui titulus „*Juriscultor theologus practice instructus circa obligationes restitutionis*“.
- ** **Voit**, Edm., Germanus, S. J. (1707—1780), scripsit *theologiam moralem* per modum casuum conscientiae, quae saepissime impressa est, atque etiam nostra aetate multum aestimatur.
- Volpillière**, Phil. de (c. 1590), scripsit *theologiam speculativam et practicam*.

W.

- Wading**, Petr., Hibernus, S. J. (1580—1644), cognatus celeberrimi illius Wading, O. S. Fr. annalistae, scripsit *de contractibus*.
- Wagemann**, Lud., Germanus, S. J. (1713—1792), scripsit *synopsim theologiae moralis*, quae saepissime est recusa.
- Walsh**, G. J., Hibernus, Archiep. Dublin., scripsit opusculum „*tractatus de actibus humanis*“, Dublinii 1880, in quo acute et profunde diversas quaestiones pertractat.
- Weber**, J., germanice scripsit de impedimentis can. matrimonii, opus pro praxi jure aestimatum, ed. 4. 1886. Friburgi; et catechismum juris canonici.
- Werner**, Car. († 1888), germanice scripsit *System der christl. Ethik*, Regensburg 1850 u. a. 1852; dein *Enchiridion theol. mor.*, Vindob. 1863.
- Wex**, Jac., Germanus, S. J. († 1711), docuit Ingolstadii et Oeniponte. Praeter alios librum scripsit, cui titulus „*Ariadne Carolino-Canonica*“.
- Wiestner**, Jac., Germanus, S. J. (1640—1709). Postquam per 17 annos jus canonicum docuerat Ingolstadii, conscripsit suas *institutiones canonicas*.
- †* **Wigandt**, Mart., Germanus (circa 1700), Vindob. docuit; scripsit opus saepius recusum *tribunal confessoriorum et ordinandorum*.
- Wiggers**, Joan., Belga (1571—1639), Leodii et Lovanii summa cum laude docuit; scripta ejus, quae nostram disciplinam spectant, sunt: *commentar. in S. Thom. I. II., II. II., sc. de virtutibus theolog., de jure et justitia ceterisque virtut. cardinalibus cum annexis*.
- Wirzburgensis** theologia dogmatica etc. et moralis, quae in suis quoque moralibus lucubrationibus non infimum locum tenet, quamquam ubertate singularum quaestionum non ita instructa est.
- Wirthmüller**, J. A., professor Monacensis, germanice scripsit *de virtute religionis*, Friburgi 1881.

Y.

- * **Ysambert**, Nic., Gallus (1565—1642), doctor Sorbonnicus, S. Vincentio a Paulo familiaris, scripsit perdoctos *commentarios in Summam S. Thomae*.

Z.

- ** **Zaccaria**, Franc. Ant., Italus, S. J. (1712—1796), a S. Alphonso in maxima aestimatione habebatur. Innumeris scriptis pugnavit pro juri-

- bus Ecclesiae. Hortatu S. Alphonsi illius theologiae morali praemisit dissertationem historicam de casuistica; paravit novam editionem theol. mor. Laeroix notisque auxit, similiter P. Thomae Tamburini etc.
- Zambranus, Melch., Hispanus (c. 1604), composuit *aureas decisiones casuum conscientiae*.
- Zech, Fr. Xav., S. J. (1692—1772). Praeter plura opuscula juris canonici praecipue laudatur ejus „*Rigor moderatus . . . circa usuras*“.
- Zenner, Fr. Xav., Canon. Vindobonensis. Ejus „*instructio practica confessorii*“ pluries recusa est; Vindobonae 1857, ed. 6.
- **Zerola, Th., Italus, Episc. Minoric. († 1663), scripsit *praxim Episcoporum et praxim sacramenti poenitentiae*.
- Zitelli, Zephyr., Italus, scripsit *De dispensationibus matrimonialibus*, quibus singula ad valorem spectantia exponit (Romae 1884, iterum 1887), dein *Apparatum juris ecclesiastici*, opus praecipue pro locis missionum summe commendabile (Romae 1886).
- Zumel, Fr., Hispanus, O. de Merc. († circa 1607), scripsit inter alia *commentaria in S. Thom. I. II.; variarum disputationum t. 3.*

Index rerum,

quae in tota hac theologia morali continentur.

Numerus romanus remittit lectorem ad *volumen*, arabicus ad *numerum marginalem*: ubi romanus numerus deest, intelligitur volumen, quod ultimo reperitur adnotatum.

A.

- Ablutio** in baptismo II, 61. 62; — *trina* ex praecepto, sed non ad valorem, necessaria est *ibid.*, quae corporis pars abluenda *ibid.* A. in Missa II, 245.
- Abominatio**. Distingui debet ab odio personae I, 616. 617.
- Abortus**. Quid vocetur I, 840; — Quibus sub limitibus liceat eum arte inducere ad matris vitam salvandam 842 sqq. Ex aliis causis plane illicitus est 846. — Excommunicatio in procurantes abortum II, 970; — quid sit „*procurare*“ *ibid.*; — mater practice non subiacet excommunicationi *ibid.*; — irregularitas latius patet, quam excommunicatio 1015. Abortivi foetus omnino baptizandi sunt, nisi *indubie* constet de morte jam secuta II, 74; — parochi cura circa hoc *ibid.* et 647.
- Abrogatio legis**, quid sit et quot modis fiat I, 175.
- Abrumpere Missam**: non licet per se, ex intentione Missae non perficiendae II, 246. — Quae facienda, si abrumpi debet ex necessitate *ibid.*
- Absolutio a peccatis v. Poenitentiae sacramentum, Forma**.
- Absolutio a censuris v. Censura**.
- Absolutio in indulgentiis qualis fiat** II, 531.
- Absolvere praesumentes** ab excommunicationibus specialiter reservatis ipsi excommunicantur II, 966.
- Abstinentia** in diebus esurialibus: objectum et materia gravis I, 1207; — quae carnes intelligantur 1209; — quoniam a lege abstinentiae excusentur 1208.
- Acatholici baptizati** per se subiacent legibus Ecclesiae I, 136; — etiam impedimentis matrim. II, 731; — in articulo mortis possintne aliquando absolvi 515; — a catholicorum liturgiis quasi excommunicati non interdicuntur 891. Cf. **Patrini, Haeresis**.
- Acatholici** nondum baptizati qui moribundi baptizandi II, 77. 78. 82. 84.
- Acceptatio legis** per subditos quo sensu requiratur I, 127.
- Accessio** ut titulus acquirendi dominium quid sit I, 916^a.
- Accusare** in iudicio, quid sit et quomodo distinguatur a denuntiatione I, 811. — Quando fieri possit et debeat 812.
- in sacramento poenitentiae: accusare peccatum ad cautelam, quid sit observandum II, 266. 267. Cf. **Peccatum**.
- Acedia**: ejus conceptus, quo sensu sit peccatum grave I, 740. 251. — Remedia contra illam II, 454.
- Acolythatus**: ejus materia et forma II, 587; officium 584.
- Actualis intentio** I, 4; II, 22; — non requiritur in Sacramentis 24.
- Actus elicitus et imperatus** I, 2; — externus (et internus) 2; — num augeat moralitatem sive bonam sive malam 36; — cur accusari debeat in confessione II, 309.
- internus an praecipui possit ab homine I, 128. 130. 131. 153.
- humanus distinguitur ab *actu hominis* I; — imperfecte humanus 1.
- heroicus humana lege plerumque praecipui nequit 129.
- Adjunctio** ut modus acquirendi sive determinandi dominium I, 916^a.
- Adjuratio**: explicatur quomodo sit actus *religionis* I, 425. — Peccari potest defectu *veritatis, iudicii, justitiae* 426, idque graviter *ibid.* — *Deprecativa* et *imperativa* adjuratio 425. 426. *Demonis* adjuratio debet esse *imperativa* 427; — publica non licita sine auctori-